

Диплом X

Резюме

Проектът представлява приложение, което напълно да автоматизира воденето на личния картон на ученика и изработването на дипломата като изходен документ. Програмата е уникална с това, че поддържа данните за продължителен период от време – целия гимназиален етап на обучение. След приключване на този етап, всички данни и създадени документи остават в архив, който на практика е по-надежден от хартиения носител. Програмата е предназначена за администрацията в средните училища.

Увод

Личните картони на учениците са изключително важна и значима част от задължителната училищна документация с постоянен срок на съхранение. Документът представлява един вид „досие“, въз основа на което училището издава диплома за завършено средно образование.

В нашата европейска страна в XXI век тези документи се „водят на ръка“ от класните ръководители, което е, меко казано, нелепо при наличието на съвременните компютърни технологии.

Освен че е архаичен, ръчното писане на лични картони е и доста трудоемък процес, който просто „плаче“ да бъде автоматизиран. Например класен ръководител на паралелка от 26 ученици трябва да напише приблизително 130 пъти названието „Химия и опазване на околната среда“. При това полетата за попълване са с малки размери и силно затормозяват хората с едър и не особено четлив почерк. Освен това самият формуляр е подвързан като книга и се затруднява пренасянето на оценките от една страница на друга.

Не е за пренебрегване и съпътстващото психическо напрежение при попълване на картоните, породено най-вече от необходимостта и стремежа да не се допускат грешки. Макар да е позволено нанасянето на поправки с червен химикал, ръководствата на училищата изискват безупречно и коректно попълване на картоните /особено на оценките/, за да се избегнат съмненията за неправомерно оформяне на дипломите, та дори и за корупция. На практика се случва да се преписват цели картони, което би било евентуално решение, ако не е ограниченият брой на празните формуляри.

Целта на проекта е да се създаде приложение, което напълно да автоматизира воденето на личния картон на ученика и особено изработването на дипломата като изходен документ.

В момента в училищната администрация се използва безплатния модул АдминЛ, който автоматизира само изготвянето на Списък-Образец №1 и платената информационна система АдминПро, която изцяло съдържа АдминЛ и освен това изработва различни справки, статистики и някои документи, но не и лични картони.

Функционално описание на приложението

1. Поддържане на данни за личните картони на учениците

Една от основните функции на приложението е да се създаде архив от лични досиета на учениците и той да бъде достъпван при всякакви нужди – за справки, за изготвяне на дипломи и др. Основните данни, които се попълват и съхраняват са:

- **данни за паралелките** - профил, профилиращи предмети, учебен план. Въвеждането им става чрез избор на елементи от предварително създадени изчерпателни списъци.
- **данни за учениците** - лични данни, оценки, отсъствия. Данните на учениците се въвеждат във виртуални лични картони, въз основа на които по всяко време могат да се генерират различни справки.

За да се спести време и труд за първоначално въвеждане на цялата информация за паралелките и учениците, програмата предлага ценна и полезна възможност за импортиране на данни от вече наложилите се в училищната администрация АдминПро, АдминЛ.

С цел правилното съхранение и защита на данните са предвидени няколко нива на достъп:

- **администратор** – пълен достъп до информацията и всички функции на програмата /директор или упълномощено от него лице/;
- **оператор** – има възможност да въвежда оценките и отсъствията на учениците от дадена паралелка /класен ръководител/;
- **потребител** – обикновен потребител, който може само да преглежда информацията /учител, ученик/.

2. Генериране и отпечатване на лични картони

Приложението поддържа предварително изработен празен формуляр, който съдържа всички реквизити в съответствие с чл. 29 от Наредба №4 от 16.04.2003 г. за документите за системата на народната просвета.

Извличането на необходимите данни от базата за всеки ученик и поставянето им на нужните места в бланката е напълно автоматизирано и се контролира изцяло от програмата. Така се гарантира пълно съответствие между данните в базата и готовия формуляр. За сравнение

в АдминЛ тази дейност се върши изцяло с макроси в Excel, които лесно се потискат и всеки потребител с основни познания за работа с електронни таблици може без затруднение да редактира формулите и да изработи формуляра както му харесва, а не в съответствие с базата данни.

В Приложение 2 е представен изработен от програмата примерен личен картон.

3. Генериране и отпечатване на дипломи за средно образование

Особено полезна функция, която има амбициозната цел да спести многото усилия и „главоболия“, неизменно съпровождащи изготвянето на най-важния документ на финала на обучението. Натрупаните в продължение на 5 години данни в базата се използват и пренасят напълно автоматично.

Като допълнителни данни се въвеждат единствено членовете на комисията и регистрационните номера.

В повечето училища тази дейност се върши с помощта на модул „Дипломи“ от АдминПро, който частично автоматизира работата: извличат се от базата необходимите лични данни на учениците; еднократно се задава списъка с учебните предмети и съответния хорариум и се унаследява от всички ученици в дадена паралелка. Средният успех по предмети обаче се изчислява предварително и се въвежда ръчно за всеки ученик. Немалко опит и умения са нужни и за настройването на документа за отпечатване. Специално в нашето училище със същия успех се използва проста електронна таблица, при това напълно безплатно. В крайна сметка, макар и в известна степен автоматизирано, за издаването на дипломи се върши двойна работа.

4. Поддържане на архиви

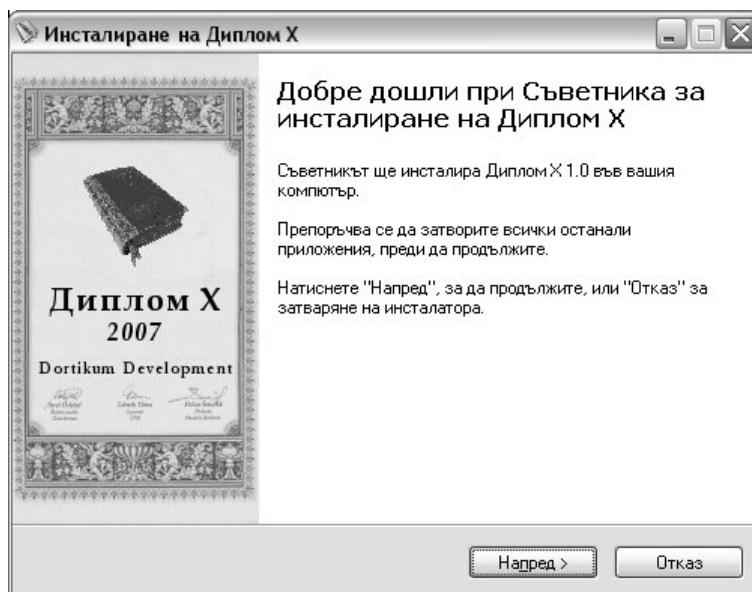
След приключване на обучението личните картони се архивират и съхраняват на магнитен носител. Архивираните картони могат да се отварят при необходимост единствено в режим на преглеждане.

Инсталиране на приложението

- **изисквания**

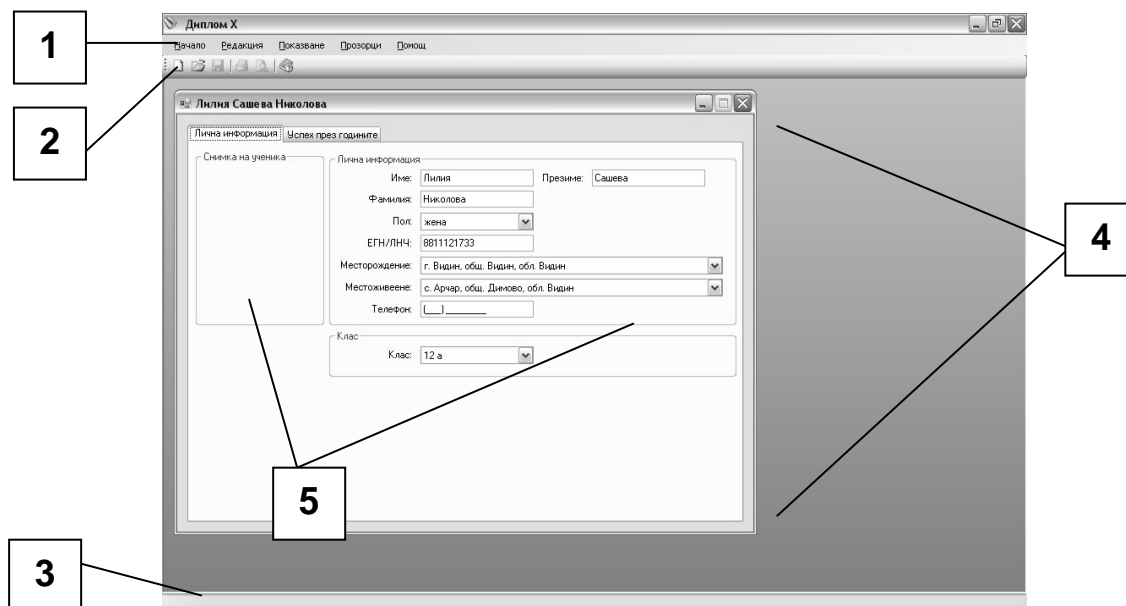
1. .NET Framework 2.0
2. Microsoft SQL Server (2005 или Express)
3. .NET Programmability Support for Microsoft Excel (2003 или по-нов)

- **инсталация**

Инсталирането на програмата протича по стандартен начин след стартиране на *diplomx_setup.exe* файла от дистрибутивния диск. Самата инсталация е достъпна на два езика – български и английски. След като процесът приключи, програмата може да се стартира от *Start -> All programs -> Diplom X*, от *Desktop -a* или от директорията, в която е инсталирано самото приложение.

Кратко описание на интерфейса

1. **Меню** – дава достъп до всички функции на програмата
2. **Лента с бутони** за бърз достъп до някои по-важни или често използвани функции
3. **Лента за състояние** – показва информация за различни процеси в програмата и тяхното състояние
4. **Виртуален личен картон на ученик** – съдържа цялата информация за ученика, както и неговия успех през годините от неговото обучение
5. **Информация за ученик** – полета за въвеждане на лична информация (име, ЕГН, адрес и т.н.), както и негова снимка

Всички функции на приложението са подредени в менюто и достъпът до тях е изключително лесен. Работата с програмата е много лесна и интуитивна. За удобство на потребителите в следващата версия ще бъде предоставен и Help.

Заклучение

След приключване на работата по модула за дипломите, приложението ще бъде напълно завършено във функционално отношение и използваемо. Ако предложената идея се одобри и подкрепи, бих продължил разработването със задълбочено тестване и „изпипване“ на детайли и специфични случаи – приложимост и за професионални гимназии, самостоятелна форма на обучение, преместване на ученици, справки и статистики, възможност за работа в мрежа. Програмата е гъвкава от страна на появата на „бъгове“, тъй като при възникване на някаква грешка при нейното изпълнение се създава специален файл, в който е описана самата грешка.

Към настоящия момент за изготвянето на дипломите се върши двойна работа, но в най-скоро време МОН ще я направи тройна. Предстои изработване на регистър на дипломите за средно образование, в чиито бази ще се вкарват всички данни от дипломите, включително и сканираните им изображения, което едва ли е най-ефективния начин за справяне с издаването на фалшиви документи. Благодарение на това не особено удачно решение, освен на химикалките, учителите и училищните ръководства ще „робуват“ и на компютрите. А те все пак съществуват, за да улесняват живота ни...